

πλείστων ὄσων ἐναντίον τοῦ ἀνδρός τούτου λεγομένων, ἄνευ αὐτοῦ
τὰ λαμπρὰ καὶ μεγάλα σχέδια τὰ λαβόντα γέννησιν ἐν τῷ θα-
λάσῳ τοῦ Φωτίου νοὶ ἤθελον μείνει ἀνεκτέλεστα, ὁ δὲ Φώτιος
ἤθελεν εἰσθαι ἡναγκασμένος ὅπως ἐπὶ πολὺν εἰσέτι χρόνον κλεισθὴν
ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ αὐτοῦ, καὶ ἡ φωνὴ του δὲν ἤθελεν εὑρεῖ οὐδὲ
τὴν ἐλαχίστην ἡχώ, οὔτε ἐν τῇ αὐλῇ, οὔτε ἐν τῇ ἀριστοκρατίᾳ
οὔτε ἐν τῷ κλήρῳ.

Ἐν ὧρᾳ λοιπὸν ἀγαθῇ συνεδέετο ἡ μετὰ τοῦ Βάρδα τοῦ Φω-
τίου φιλία, ὅπως ἀνεγείρωσι τὰς ἐπιστήμας καὶ τὰ γράμματα
ἀπὸ τοῦ βόθρου εἰς ὃν ἔρριψεν αὐτὰ ἡ τῶν Εἰκονομάχων αἵρεσις.
Ἀποθανόντος λοιπὸν τοῦ Θεοφίλου, καὶ μετ' αὐτοῦ συναπελθόν-
τος καὶ τῆς τὰ πάντα ἀποξηρανώσεως αἱρέσεως, ἠνεώχθησαν καὶ
αὐθις αἱ πύλαι τοῦ Βυζαντίου εἰς τοὺς σοφοὺς καὶ ἐπιστήμονας
ἡ δὲ τοῦ Κωνσταντίνου πόλις ἠδυνήθη ἐντὸς μικροῦ ν' ἀναλίσ-
κων ἀρχαίαν αὐτῆς ὄψιν. Περὶ τὰ τέλη τῆς βασιλείας τοῦ Θεο-
φίλου Λέων ὁ Σοφὸς εἶχε προσκληθῇ εἰς τὰ Ἀνάκτορα τῆς Μα-
γναύρας ὅπως διδάξῃ τῇ νεολαίᾳ τὰς ὑψηλὰς τῆς γεωμετρίας
καὶ ἀλγέβρας θεωρίας. Τὸν γέροντα τοῦτον διδάσκαλον αὐτῶν
κλητὸς διεδέχθη ὁ Φώτιος, ὅστις ἐγκαταλιμπάνων τὸ Πρωτο-
σκηνητήριον καὶ τὴν Σύγκλητον ἤρχετο κατὰ ὠρισμέναν ὥραν
καὶ ἐδίδασκε τῇ εὐγενεῖ νεολαίᾳ τὴν διαλεκτικὴν, τὰ τοιαῦτα
τοῦ Ἀριστοτέλους, τὴν φιλοσοφίαν καὶ ἐνίοτε διηγουμένην ὑπὸ
τινα τῆς Θεολογίας ζητήματα.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἡ ἐλληνικὴ φιλολογία καὶ ἡ φι-
λοσοφία ἀναγεννηθεῖσαι ἐπέπρωτο ὅπως μὴ καὶ αὐθις καταπέ-
σει καὶ μετὰ τὴν πτώσιν ἔτι τῆς Αὐτοκρατορίας, ὅποτε διὰ χειρὸς
καὶ αὐθις ἐλληνικῶν διεσώθησαν ἐν τῇ φιλελλήνῳ καὶ φιλο-
καί τῆς Ἰταλίας χώρῃ.

Ὁ Βάρδας ὅτε ταῦτα ἐγένοντο, ἦν Μάγιστρος τῶν Σχολῶν.
'Αλλ' ὅτε μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Θεοφίλου [ὁ Βάρδας] εἶχε γίνε-
ται Καίσαρ, ὁ δὲ Φώτιος, ἡ δεξιὰ τῆς Αὐτοκρατορίας χειρ, τότε
μειζων ὦθησις ἐδόθη εἰς τὰ Γράμματα καὶ τὰς ἐπιστήμας
δὲ πύλαι τῆς Μαγναύρας ἔτι μᾶλλον ἠνεώχθησαν ὅπως ὅσοι
χθῶσι τοὺς εἰς τὰ ἐρημητήρια ἢ τὰ σπήλαια καταφυγόντας